

Arkeologi i Norge

NAM-nytt 2.2007

Foto: GNU Free Documentation License/Wikipedia/ Karl Ragnar Gjertsen

Programmet klart

Programmet for årets NAM er på plass. Vi i styret synes det har blitt både variert og spennende - og håper at dere deler vår oppfatning. Konferansen strekker seg tradisjonen tro over tre dager, med ekskursjon den siste dagen. Det er gledelig å se at det er 83 påmeldte - selv før programmet er kommet. Dette viser at NAM har blitt det samlingspunktet det var ment å skulle være og noe "alle" arkeologer må ha med seg. Det er fremdeles plass til flere. Vi vil samtidig minner om at prisen for deltakelse øker etter 1. oktober. Dette er også fristen for å få rabatterte hotellrom - så det er ingen grunn til å utsette påmeldingen.

Program: ARKEOLOGI I NORGE 07 - "STRATEGI OG KUNNSKAPSPRODUKSJON"

Torsdag 8. november

Sesjon 1: Hvilke faglige prioriteringer?

I sesjon 1 ønsker vi å sette søkelys på de faglige prioriteringene og de strategiske valgene som gjøres i dag. Hvilke strukturelle sammenhenger ligger bak utvelgelsen og sammensetningen av det som vi oppfatter som "den arkeologiske virkeligheten"? De overordnede strategiene bidrar til å forme den arkeologiske kunnskapsproduksjonen, ikke bare i dag, men i lang tid fremover.

Sesjonsleder: *Charlotte Damm, UiT*

Foredragsholdere:

- *Karl Kallhovd, KHM, UiO.* Faglige program – nyttige hjelpemidler i kulturminneforvaltningen?
- *Lars Sundström, SAU i Uppsala (med forbehold).* Forskning og oppdragsvirksomhet
- *Irene Skauen Sandodden, Oppland FK.* Premisser for faglige strategier i en politikerstyrt organisasjon.
- *Arne Håkon Thomassen, Sametinget.* Faglige prioriteringer fra et samisk perspektiv.

Sesjon 2: Hvilken kunnskapsproduksjon?

I [sesjon 2](#) vil vi ta debatten om hvilken kunnskap vi ønsker at datainnsamlingen skal bidra til. Kan kunnskapspotensialet måles i antall funn, eller er det andre kriterier som bør legges til grunn. Hva slags kunnskapspotensial er det vi sitter med? Dersom vi er enige om at kunnskapspotensialet er stort, blir spørsmålet hvor flinke vi er til å utnytte dette potensialet ved å tenke alternativt og til å bruke alternative data. Hvilke konsekvenser kan en alternativ tenkning få for vår "arkeologiske virkelighet"? Forvaltningsgravinger er i stor grad styrt av hvor en finner det største utbygningspresset. Lokaliseringen av forskningsgravningene er i sterkere grad styrt av arkeologenes interesser og faglige prioriteringer. Produserer de to typene gravinger ulik kunnskap, eventuelt på hvilken måte?

Sesjonsleder: *Marianne Skandfer, UiT*

Foredragsholdere:

- *Hein Bjerk, NTNU*. Ormen Lange: Enorme funnmengder, ny kunnskap?
- *Camilla Nordby, Tromsø Museum*. Archaeology of science: nye kilder til fortida.
- *Ole Grøn, Langelands Museum*. Empiriske tvangstrøyer – det arkeologiske felt og den fortidige boplassen.
- *Lars Erik Gjerpe, KHM, UiO*. Skaper forvaltningsgravinger og forskningsgravinger den samme virkeligheten.

Fredag 9. november

Resultatbørsen

Sesjon 3: Hvordan tilgjengeliggjøre materialet?

I [sesjon 3](#) stiller vi spørsmål om hvordan det arkeologiske materialet skal tilgjengeliggjøres for kolleger og fagmiljø. Både forvaltningsgravinger og forskningsgravinger er offentlig finansierte, allikevel kan det av ulike årsaker ta lang tid før materialet blir offentliggjort. Kunnskapsbanken i arkeologiske magasiner og samlinger er enorm, men tilgangen er av ulike årsaker begrenset. Ny kunnskap kan skaffes til veie gjennom analyser av dette materialet. Bør dette ønskes velkommen eller tilsier materialets skjørhet og noen analysers destruktive karakter at tilgangen bør begrenses?? Både forvaltningsgravinger og forskningsgravinger er offentlig finansierte, likevel kan det av ulike årsaker ta lang tid før materialet blir offentliggjort. Bør det være anledning for enkeltpersoner å reservere utgravd materialet til egen forskning – i så tilfelle for hvor lenge? Flere institusjoner har hatt uskrevne lover om at utgraver skal ha mulighet til å publisere sine resultat, men hvilke faglige konsekvenser har dette fått når publikasjonene har uteblitt og sentrale funn i en årrekke kun har vært kjent for en engere krets. I dag eksisterer ingen nasjonale overordnede faglige standarder og frister for rapportering og offentliggjøring, burde dette innføres?

Sesjonsleder: *Ericka Engelstad, UiT*

Foredragsholdere:

- *Jostein Gundersen, Norsk Sjøfartsmuseum*. Nødvendigheten av å tilgjengeliggjøre materiale.
- *Søren Diinhoff, BMU*. Utgravers førsterett.
- *Joel Boaz, Riksantikvaren*. Tilgang til museumssamlinger – en enkel sak i en digital tidsalder?
- *Lisa Dunfjeld-Aagård, Sametinget*. Når kan/bør tilgang og innsyn begrenses?

Sesjon 4: I dialog med samfunnet?

I [sesjon 4](#) vil vi sette søkelyset på formidling av den arkeologiske kunnskapen i det offentlige rom. Formidling har blitt et moteord i dagens arkeologi og ethvert prosjekt med respekt for seg selv har en hjemmeside og arrangerer "Åpen dag". Hvilken motivasjon ligger bak den økte formidlingsaktiviteten? Er vi bevisste på hvilket formål vi har med formidlinga, hvem vi vil nå og hva vil vi formidle. Bør det stilles nasjonale standarder og krav om formidlingen av forvaltnings- og forskningvirksomheten? Hvem skal finansiere denne siden av registrerings- og utgravningsarbeidet? Det er i dag ikke rom for å pålegge tiltakshavere slike utgifter i forvaltningsbudsjettene. Bør destruksjonen av et fornminne også forplikte til at kunnskapen om fornminnet bevares i lokalsamfunnet og gjøres tilgjengelig for storsamfunnet?

Sesjonsleder: *Hein Bjerk, NTNU*

Foredragsholdere:

- *Morten Ramstad, TMU*. Ny teknologi = nye historier? Omvisning i ny utstillingen ved Tromsø museum.
- *Else Johansen Kleppe, BMU*. Formidlingstrategier i et historisk
- *Gørill Nilsen, UiT*. God formidling – hva er det?
- *Asgeir Spange Brekke, RA*. Å møte offentligheten - hvordan forholde seg til media.
- *Janne Grete Aspen, Nationen*. Arkeologi i dagspressen. Hva fenger og hvorfor?

Postersesjon — presenter ditt prosjekt!

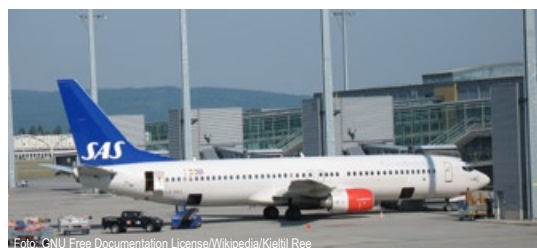
Vi vil også få komme med en påminnelse om postersesjonen som har påmeldingsfrist 22.oktober. Dette er et nytt tilskudd til årsmøtekonferansen som vi håper blir godt mottatt både i forvaltnings-, undervisnings- og forskningsmiljøene. Sesjonen vil bli åpnet på konferansens første dag slik at posterne vil være tilgjengelige gjennom hele møtet. På en poster kan man presentere resultater og overordnede tematiske eller teoretiske problemstillinger. Sesjonen vil også være en fin arena for å formidle eksperimentell arkeologi, formidlingsprosjekter eller resultater fra avhandlinger, hovedfags- og mastergradsprosjekter. Det vil bli delt ut pris for beste poster. Påmeldingsdetaljer og tips til utforming av en poster finner du på <http://www.arkeologiinorge.no/arsmote.htm>.

Støtte til deltakelse på NAM 2007

Reiser du til NAM i Tromsø på egen regning, uten å ha driftsmidler å ta av eller økonomisk støtte fra arbeidsgiver, kan du søke NAM om et økonomisk bidrag. Søknad sendes innen 1. oktober til:

Norsk arkeologmøte
co/Museet i Nord-Gudbrandsdalen
John Olsen
Lesja kommune
2665 Lesja

john.olsen@gbdmuseum.no

Resultatbørsen

Fristen for å melde seg på årets resultatbørs er nå gått ut. Det har også i år vært stor interesse blant institusjonene for å presentere sine prosjekt og sitt arbeid. For de som var for sene til å melde seg på i år, vil vi minne om poster sesjonen som også gir en god mulighet til å presentere hva du/dere arbeider med.

Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo

Karl Kallhovd: Arkeologiske undersøkelser i 2007 ved Kulturhistorisk museum. Innledning.
Lasse Jakslund: Senpaleolitikum og tidligmesolitikum i Sørøst-Norge. E18-Brunlanes-prosjektet.
Kathrine Stene: Boplass- og råstoffvariasjon ved Rena elv i steinbrukende tid.
Margrete F. Simonsen: Neolittiske jordbruksboplasser i Oslofjordområdet.
Jostein Bergstøl: Fangstgroper for elg i steinalderen?
Vivian Wangen og Frode Iversen: Gjenåpningen av Oseberg og Gokstad

Universitet i Tromsø

Hans Peter Blankholm: Tidlig Metalltid ved Leinavatnet, indre Troms.

Vestfold fylkeskommune

Ann Kathrin Jantsch, Prosjektleder Kvalitetsheving av Askeladden, Vestfold fylkeskommune:
Kvalitetsheving av Askeladden. Kontrollregistreringer av kulturminner
Lena Fahre og Anitra Fossum: Geofysikkprosjektet i Vestfold – resultater fra Odberg og Borreparken.

Tromsø Museum, Universitetet i Tromsø

Svein Erik Grydeland og Keth Lind: Årets prosjekter

Bergen Museum, Universitetet i Bergen

Søren Diinhoff: Årets prosjekter

NIKU

Vibeke Martens: Gravning i Arupsgate i middelalderbyen Oslo
Knut Paasche: Miljøovervåking og nye dokumentasjonsmetoder

Vitenskapsmuseet, NTNU

Fredrik Skoglund og Anne Haug: Arkeologiske undersøkelser ved NTNU, Vitenskapsmuseet 2007

AmS

Olle Hemdorf: Arkeologiske undersøkelser i Rogaland: Gamle gårder, fin flint og spendende spenner.

NAM-styret 2007

John Olsen (leder)
john.olsen@lesja.kommune.no

Unn Pedersen
unn.pedersen@iakh.uio.no

Morten Ramstad
morten.ramstad@tmu.uit.no

Trude Aga Brun
trudeb@vfk.no